

แนวทางการพัฒนาสมรรถภาพของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ชื่นพากา พุทธรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2550

ถือสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชื่นพกา พุทธรักษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมมูลย์ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

น.ส.นรีกาญจน์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.สมศรี ศิริไหวประพันธ์)

น.ส.นรีกาญจน์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ โสภณพินิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

น.ส.นรีกาญจน์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

น.ส.นรีกาญจน์

กรรมการ

(ดร.สมศรี ศิริไหวประพันธ์)

น.ส.นรีกาญจน์

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ โสภณพินิจ)

น.ส.นรีกาญจน์

กรรมการ

(ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมมูลย์ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

น.ส.นรีกาญจน์

คณะกรรมการบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 11 เดือน กันยายน พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของคณาจารย์ซึ่งเป็นคณะกรรมการ
ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คือ ดร.สมศรี ศิริไหประพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ โสภณพินิจ รองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา และดร.วิมลรัตน์
จตุรานนท์ ที่ได้กรุณาทุ่มเทกำลังความคิด กำลังกาย กำลังใจ และเสียสละเวลาอย่างมากmany
เพื่อให้แนวคิดและข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าอย่างแก่ผู้วิจัย จึงขอทราบขอบเขตคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย รวมถึงท่านผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพศพัฒนาเพื่อฝังหะเดตะวันออกทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบ
สอบถามเพื่อให้ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

ขอทราบขอบเขตคุณ พ่อ คุณแม่ ที่เคยเป็นกำลังใจอย่างสูงสุด พ่อความสำเร็จ
ในครั้งนี้ ที่สำคัญคือผู้บริหาร โรงเรียนระยองพาณิชยการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.วราเทพ
ภูมิภักดีพรม ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนทุนการศึกษา พร้อมการให้กำลังใจและกำรงำนที่คืบมาโดยตลอด
รวมทั้งขอขอบคุณ ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศรี และคุณอุษณี โลธนะ ที่เสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อ
ค่อยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกจนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์นี้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นก้ามๆ
บุชาแด่คุณย่า บิดา มารดา ครูอาจารย์ทั้งหลาย และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชื่นพากา พุทธรักษ์

47921247: สาขาวิชา: การจัดการทรัพยากรมนุษย์; ก.จ.ม. (การจัดการทรัพยากรมนุษย์)

คำสำคัญ: สมรรถภาพ/ครุผู้สอนวิชาการบัญชี/โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน/แนวทางการพัฒนา

ชื่นพาก พุทธรักษ์: แนวทางการพัฒนาสมรรถภาพของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เอกพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF ACCOUNTING TEACHERS IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT AREA) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมคร ศิริไหวประพันธ์, Ed.D. 134 หน้า.
ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อหาระดับสมรรถภาพที่จำเป็นของครุผู้สอนวิชาการบัญชี และเปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เอกพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครุผู้สอนวิชาการบัญชี ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นและสมรรถภาพปัจจุบันของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างของครุผู้สอนวิชาการบัญชีเกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นของครุผู้สอนวิชาการบัญชี รวมถึงการศึกษาเพื่อหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เอกพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครุผู้สอนวิชาการบัญชี ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เอกพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถภาพที่จำเป็นและระดับสมรรถภาพปัจจุบันของครุผู้สอนวิชาการบัญชี และแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถภาพที่จำเป็นของครุผู้สอนวิชาการบัญชี สติติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าการแจกแจงจำนวน ค่าร้อยละ ค่าฐานนิยม ค่าอันดับที่ การทดสอบค่าสถิติไกสแควร์ t-Test และ F-Test

ผลการวิจัยพบว่า

- ผู้บริหารและครุผู้สอนวิชาการบัญชีมีความคิดเห็นว่าสมรรถภาพที่จำเป็นของครุผู้สอนวิชาการบัญชี โดยรวมแล้วทุกรายด้านมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก
- การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นและสมรรถภาพปัจจุบันของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ
- การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครุผู้สอนวิชาการบัญชี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ
- ครุผู้สอนวิชาการบัญชีที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ไม่แตกต่างกัน
- ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เอกพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก แบ่งการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และทักษะ ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านคุณลักษณะและเจตคติ

47921247: MAJOR: HUMAN RESOURCE MANAGEMENT; M.M. (HUMAN RESOUREC MANAGEMENT)

KEYWORDS: COMPETENCY/ ACCOUNTING TEACHERS/ PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS/ GUIDELINES DEVELOPMENT

CHUENPAKA PUTTARAKSA: GUIDELINES FOR DEVELOPMENT OF ACCOUNTING TEACHERS IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT AREA. THESIS ADVISOR: SOMSRI SIRIWAIPRAPAN, Ed.D. 134 P. 2007.

The purposes of this research were to study the level of essential competency and to compare the essential competency of accounting teachers in private vocational schools in eastern seaboard development area according to the view of administrators' and accounting teachers , to compare the essential and current competency of accounting teachers according to administrators' opinion , to compare personnel status differences of accounting teachers with their essential competency , and to seek guidelines for competency development of accounting teachers in private vocational schools in eastern seaboard development area.

The samples consisted of 136 administrators and accounting teachers in private vocational schools in eastern seaboard development area. The instrument used for collecting data were two sets of questionnaires; the administrators questionnaires about the level of essential and current competency of accounting teachers and the accounting teachers' questionnaires about the level of essential competency of accounting teachers. The statistical devices used in the study included frequency, percentage, mode, range, chi-square, t- Test , and F-Test.

The findings of the study revealed as follows:

1. The essential competency of accounting teachers in the view of administrators and accounting teachers both as a whole and by particular aspects was found to be at the high level.
2. When the essential and current competency of accounting teachers were compared in the view of administrators and accounting teacher , it was found to be significantly different.
3. When the essential competency of accounting teachers was compared in the view of administrators and accounting teacher, it was found to be significantly different.
4. The opinions of the accounting teachers with different personnel status about the essential competency of accounting teaches were not different.
5. Knowledge and skills, teaching technique and method , and characteristics and attitude were considered appropriate guidelines for competency development of accounting teachers in private vocational schools in eastern seaboard development area.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กำหนดสำหรับการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ข้อบ่งชี้ของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความสำคัญของการพัฒนาและรูปแบบของการบัญชี.....	10
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จรรยาบรรณครูและหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความหมายและความสำคัญของสมรรถภาพของครูผู้สอนวิชาการบัญชี.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	47
วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก.....	111
ภาคผนวก ข.....	114
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ดี.....	30
3-1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
3-2 จำนวนการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
3-3 แสดงสูตรค่าความแปรปรวนทางเดียว.....	54
4-1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานะ.....	57
4-2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง จากการสอบถาม กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารจำนวนทั้งสิ้น 57 คน.....	58
4-3 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาการปฏิบัติงาน ในตำแหน่งผู้บริหาร จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารจำนวนทั้งสิ้น 57 คน.....	58
4-4 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาการปฏิบัติงาน ในตำแหน่งครูผู้สอนวิชา การบัญชี.....	59
4-5 จำนวนและร้อยละของระดับสมรรถภาพที่จำเป็นด้านความรู้และทักษะของ ครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี..	60
4-6 จำนวนและร้อยละของระดับสมรรถภาพที่จำเป็นด้านเทคนิคและวิธีการสอนของ ครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี..	61
4-7 จำนวนและร้อยละของระดับสมรรถภาพที่จำเป็นด้านคุณลักษณะและเจตคติของ ครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี..	62
4-8 ผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นและสมรรถภาพ ปัจจุบันด้านความรู้และทักษะของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ด้วยค่าสถิติไสแควร์.....	63
4-9 ผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นและสมรรถภาพ ปัจจุบันด้านเทคนิคและวิธีการสอนของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ด้วยค่าสถิติไสแควร์.....	65
4-10 ผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นและสมรรถภาพ ปัจจุบันด้านคุณลักษณะและเจตคติของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร ด้วยค่าสถิติไสแควร์.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-11 ผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี เกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นด้านความรู้และทักษะของครูผู้สอนวิชาการบัญชีด้วยค่าสถิติไคสแควร์.....	70
4-12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี เกี่ยวกับ สมรรถภาพที่จำเป็นด้านความรู้และทักษะของครูผู้สอนวิชาการบัญชี.....	71
4-13 ผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน วิชาการบัญชี เกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นด้านเทคนิคและวิธีการสอนของครูผู้สอน วิชาการบัญชีด้วยค่าสถิติไคสแควร์.....	73
4-14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี เกี่ยวกับ สมรรถภาพที่จำเป็นด้านเทคนิคและวิธีการสอนของครูผู้สอนวิชาการบัญชี.....	74
4-15 ผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน วิชาการบัญชี เกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นด้านคุณลักษณะและเจตคติของครูผู้สอน วิชาการบัญชีด้วยค่าสถิติไคสแควร์.....	76
4-16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาการบัญชี เกี่ยวกับ สมรรถภาพที่จำเป็นด้านคุณลักษณะและเจตคติของครูผู้สอนวิชาการบัญชี.....	78
4-17 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านความรู้และทักษะของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามระดับชั้นประการนี้ยับตตรสูงสุดที่ทางโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน วิชาการบัญชี.....	80
4-18 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านเทคนิคและวิธีการสอนของครูผู้สอนวิชา การบัญชีตามระดับชั้นประการนี้ยับตตรสูงสุดที่ทางโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างของ ครูผู้สอนวิชาการบัญชี.....	81
4-19 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านคุณลักษณะและเจตคติของครูผู้สอนวิชา การบัญชีตามระดับชั้นประการนี้ยับตตรสูงสุดที่ทางโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างของ ครูผู้สอนวิชาการบัญชี.....	82
4-20 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านความรู้และทักษะของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนวิชาการบัญชี.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-21 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านเทคนิคและวิธีการสอนของครุผู้สอนวิชา การบัญชีตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างของครุผู้สอน วิชาการบัญชี.....	83
4-22 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านคุณลักษณะและเจตคติของครุผู้สอนวิชา การบัญชีตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างของครุผู้สอนวิชา การบัญชี.....	84
4-23 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านความรู้และทักษะของครุผู้สอนวิชาการบัญชี ตามจังหวัดของกลุ่มตัวอย่างของครุผู้สอนวิชาการบัญชี.....	85
4-24 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านเทคนิคและวิธีการสอนของครุผู้สอนวิชา การบัญชีตามจังหวัดของกลุ่มตัวอย่างของครุผู้สอนวิชาการบัญชี.....	85
4-25 เปรียบเทียบสมรรถภาพที่จำเป็นด้านคุณลักษณะและเจตคติของครุผู้สอนวิชา การบัญชีตามจังหวัดของกลุ่มตัวอย่างของครุผู้สอนวิชาการบัญชี.....	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
2-1 ทฤษฎีภูมิประเทศน้ำแข็ง.....	37